

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken September 8 -dik napján, 1815 -dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Hallomás szerint még csak Oktober' első napjaiban fogják a' Szövetséges Fejedelmek Párist oda hagyni. A' megeshetik, hogy ő Austriai Cs. Felsége valamivel előbb elindul, 's *Dijon* és *Lyon* városaikon által egyenesen *Májlandba* veszi útját. Mostanság azonközben ő Felségek minyájan *Ver-tus* felé készültek útnak indúlni, hogy az ott lévő térségekre öszszegyűjtetett Orosz seregeknek nagy mustráját lássák.

Augustus' 25 -dikén, mint a' Király' neve innepnapján fényes pompázások voltak az udvarnál. Előre kivolt hirdettetve, hogy reggel a' férjfiak, estve pedig az aszszonyságok fognak udvarlására menni a' Királyhoz. Megjelentek szerentséltető köszöntésére a' Párisban lévő minden idegen Ministerek és Követek, 's ezekkel együtt számos egyéb előkelő idegen személyek. Ott volt *Angelo* úr is, a' Török Császár' követségi Agense.

„Ma déli egy órakor (így szoll a' Gazette Officielle), mint a' Király' neve' napjára nézve tartatott innepi pompa' alkalmosságával, az Austriai és Orosz Császár ő Felségek, a' Prussus Király, az itt lévő Orosz és Prussus Princzek, a' Würtembergi Királyi és az Oraniai *Fridrich* Princz, 's a' *Mecklenburg Strelitzi* Princz, a' magok Generális és egyéb Stabális tisztjeiktől kísértetvén, ló hátán, a' Thüilleria' kertjén

által a' királyi udvarba mentek. A' Király tudósítatván a' látogatására jövő Felségeknek megérkezéséről, kabinetjéből eleikbe indult, 's a' nagy szalábau vélek szembe találkozt, és öszsze ölekezett, 's egygyütt a' nagy kabinetbe mentek. Innét egymásnak első szerentséltető köszöntéseik után, be hívta a' Király a' három koronás Fejedelmeket (a' két Császárt és Prussus Királyt) a' maga különös kabinetjébe, a' hol egy fertály órát töltöttek egygyütt, 's az után egymástól elválván, az idegen Felségek az udvarhol vissza tértek. —

Hertzeg *Talleyrand* is (mint a' Monitör írja) fényes ebéddel inneplette ezt a' napot a' külső dolgokra ügyelő minisztérium' épületében 80 személyre terített asztalnál, melyhez minden Párisban lévő idegen Ministerek, Követek, és egyéb megkülönböztetett rangú személyek meghívatottak. Maga Hertzeg *Talleyrand* kétszer köszöntel a' poharat. Első elköszönése volt, a' *Királyért!* Második elköszönésinek foglalatja e' volt: — „Azon Monarkkákért, a' kik mind a' jelen lévő veszedelmeket mind a' jövőre nézve megkívántató dolgokat böltsen megfontolván, magokat a' végre öszsze tsatolták, hogy Európának pällérozottságát megörizzék, hogy a' revolúzió-nak tsiráját mindenütt megfojtsák, 's az országfoglalására késztető indúlatokat kiolták.“

Párisi levelek erőssítik, hogy Marschal Ney, néhány Marschallokból álló hadi tanács által fog megítéltetni, kik között lenni hirteltek mint tagokat, *Massena* és *Augereau* nevű Marschallokat is.

Ferdinandus ő K. Fő Hertzegsége ilyen proklamációt bocsátott *Dijon*ból Augustus 11-dik napján azon vidék' lakosaihoz: —

„Azon departamentekben, mellyek a szövetséges seregek által elfoglaltatva vannak, több lakosok mérészlettek leg nagyobb erőszakoskodásokat elkövetni némely magános csoportjainkhoz tartozó egyegy katonák ellen, és annyira ment a' dolog, hogy bizonyos pártoskodók, a' kik arra határozatva lenni látszanak, hogy hazájokat ismét veszedelembe taszítsák, 's arra újabb szenvedéseket vonnyanak, több katonáinkat gyilkos módon megölték. Erre nézve az e' féle bűnöknek ezután lehető eltávolítása végett, mellyek Frantzia országnak gyalázatosok, nagyon szükséges leszen, hogy ezen departamentekben minden lakosoknak még egyszer tudokra adattassék; hogy minden közönség, a' melyben ezután e' féle gyilkosság történik, 10,000 Frankból álló bírságot fog fizetni büntetésül, a' gyilkosok pedig minden tizmborátságokkal egyetemben elfogattatván, katonai ítélőszék' eleibe állítatnak 's megítéltetvén, halállal fognak megbüntettetni. —

„Hírül adatik egyszersmind, hogy egy közönségnek a' Polgármesterre, a' kinél, az után, hogy ő előtte már tudva volt ez a' proklamáció, eldugott fegyverek találtak meg, valamint szintén egy más közönségbéli lakos is, a' ki meghatározott módon a' végre fogott vala fegyvert, hogy egy katonát megöljön, a' nélkül mindazonáltal hogy bűnös célzását elérhette volna, mind ketten *Yonnei* departamentbéli emberek, elfogattattak 's arra ítéltettek, hogy mint számkivettettek Német Országba vitétesenek. —

„A' büntévők és rosز gondolkodású

emberek eránt való engedelmesség, veszedelmekre szolgálhatna a' jó gondolkodásuaknak. Én tehát hírül adatom néktek, lakosok! azt, hogy én megengesztelhetetlen leszek azok eránt, a' kik magokat egy katonának megölése által bűnösökké tenni mérészleni fogják. Egyéberánt most újonnan meghivattatok, hogy minden fegyveriteket, akár mi neműek legyenek is azok, a' közönségek Polgármestereiknél tegyéktele, a' kik azokat a' kerületek' katonakommandánsaiknak által fogják adni. Ezen rendelkezésnek megtartása felettébb sürgető, 's a' ti tulajdon bátorságtokra nézve is nagyon szükséges. Én azokat, a' kik nem engedelmeskedni mérészleni fognak, a' törvényeknek leg pontosabb keménysége szerént meg fogom büntettetni. Kélt *Dijon*ban az én fő hadi szállásomon, Aug. 11-dikén 1815-ben. —“

„*Austriai-Estei Ferdinandus* Fő

„Hertzeg. Lovasság' Generálisa,

„s az ő *Austriai Cs. Felsége'* tar-

„talék - seregének Fő vezére.“

A' *Rodáus'* departamentjének Prefektusa ilyen meghívó nyilatkoztatást intézett az alatta lévő közönségek Polgármestereikhez: —“

„Polgármester Ur! én tudom, hogy némely közönségekben támadásra czélzó ingerlések tétettek azon *Austriai* katonák ellen, a' kik *executióra* azokba kiküldettettek vala. Némely helyeken még motskolódások és erőszaktételek is történtek. A' bűnösök elfogattattak, hogy katonai biztonság' eleibe állittassanak. Abban az esetben, mellyet én előre el nem láthatók, ha több e' féle dolgok is történének, a' közönségek legterhesebb megfenyítetésnek fognak kitenni magokat, mellyeket meggátolni nékem lehetetlen lenne. A' Polgármester ur tehát tudokra adni köteleztetik az alatta lévő tisztviselőknél, hogy ők magokat ezen környüállások között úgy tartassák, mint egymásnak kezeseket, és mindent elkövetni tartoznak a' végre, hogy a'

bűnösöket elfogathassák, 's azon tisztí karoknak által adathassák, 'a' kik őket meg fogják ítélni. Kérem a' Polgármester urat, hogy ezen irást olyan közönségesse tétesse, mint tsak lehet, 'a' melly irás által tsak oda van a' czélzás, hogy a' keményebb eszközöket el lehessen kerülnünk, mellyeket én, még egyszer mondom, meg nem gátolhatnék, ha tsak annak a' közönségnek lakosai, a' hol e'féle bűnök történtek, a' tisztviselőkhöz mutatandó segédemek által meg nem fognák bizonyítani, hogy melly távol légyenek ők az e'féle bűnös tselekedetekben való részesüléstől. Költ *Lyonban* Aug. 22-dik napján."

„Gróf *Chabrol*, Prefektus *Saarbruchenből* így írtak Aug. 26-dikán: — „Itt egy nemzeti testőrző seregbéli katona, *Metzben* a' szolgálathol elbocsátatván, azon estve azt a' tréfát tselekedte, hogy így kiáltozott: *Vive l'Empereur! Vive Napoleon!* Az ott lévő Orosz Kommandánsnak a' dolog tudtára adtatván, a' bűnös azonnal felkeresetetett, megfogattott, egy számarra hátra felé feltetett, 's melléje kísérok rendeltetvén a' városon meg hordoztatott 's a' kapun kivitetett. A' mejjire 's a' hátára is egy egy tábla volt függesztetve ezen irással: *Vive l'Empereur Napoleon!* A' kapu előtt egy ökrös szekérre tétetvén elvitetett *Saargemündbe* az Al-Prefektushoz megbüntetés végett. Az óta nem hallik itt a' *Vive Napoleon* kiáltozás."

Ostendéhez újabb Anglus seregek szállottak-ki, mint némely Frantzia levelek tartják azért, hogy őrizetre, *Dünkirchenbe*, *Calaisbe*, *Boulognébe*, és *Havrébe* szálljanak-bé. A' Frantzia határszélekről érkezett levelek pedig még azt is erőssítik, hogy *Calais* az Anglusok' kezében marad 4 esztenéig, *Dünkirchen* és *Gravelines* pedig által fognak egy szomszéd hatalmasságnak engedtemi. —

Hessen-Kasseli Cameralis Elölülő, *Carlsruhen*, két segédekkel egygyütt Páris-

ba érkezett, azért, hogy onnét azon szép képek között, mellyeket a' Frantziák a' Kasseli képes házakból oda vittek, a' szobeket vissza hozassa. Ezeket *Denon* válogatta volt ki *Kasselben*.

Baselből ezeket írják, Aug. 26-ikán: — „*Ferdinandus* ő Cs. Fő Hertzegsége az *Austriai* Koronaörökös, tegnap elutazott innét a' maga Attyához ő Cs. K. Felségéhez. — „Azok a' szövetséges fegyveres seregek, mellyek a' *János* ő Cs. Fő Hertzegsége vezérlete alatt *Hünningen* várát ostromlották, 's a' mellyek között 10 *Helvétus* Batalionok is vannak, ma reggeli 7 órakor a' *Hünningeni* legkülsőbb santzok előtt egy hosszú sort formáiván, előtök az őrző sereg 9 órakor a' várból kimarschirozott. Előre jöttek a' *Kninmandáns* Generális *Barbanegre* 's az ő Titoknokja *Gen. Chancel*, azután a' vár Majorja, a' Hadibiztos, 's a' *Hünningeni* Pap. Az ágyuzók' száma 253-ról valami 100-ra szállott-le az ostromlás alatt; reguláris sereg kevés volt: hanem nemzeti testzők voltak valami 1800-zan, de nagyon kedvetlen ábrázattal jöttek-ki, minthogy már három hónaptól fogva nem kaptak hó-pénzt. Generális *Barbanegre* 's a' kíséroi által adták a' vár' kulcsát *János* ő Cs. Fő Hertzegségének, 's azután vissza tértek a' várba, a' katonaság pedig a' vár mellett letévé fegyvereit, *Saint Louisbe* vezettetett, a' hol 3000 személyre való eleség készen tartatott számá-ra. *János* ő Cs. Fő Hertzegsége valami 8000 emberekkel, a' maga féuyes General-Stábjától kísértetvén, 10 órakor tartotta a' várba való pompás bemenetelt. Az ő Fő Hertzegséget bekísérő sereg állott, *Austriai* ágyuzókból, a' kik mindjárt utánna mentek, két *Austriai* Bataliondkból, egy *Darmstadt* Regimentből, 's *Württembergi* és *Helvétziai* katonaságból. Leghátul *Austriai* Dragonyosok, 's *Bernai* és *Báseli* egyéb lovasok mentek. A' Magistratus a' kapu alatt köszöntötte ő Fő Hertzegségét. A' katonaság nagy részint ismét kijött a' várból,

's előbbeni szállására tért vissza, csak két Batalionok maradtak benn őrizeten. Most már *Neu-Breysach* következik az ostromoltatásra. — (A' Hünningeni Capitulatio most nem tért ide.)

B e t s.

Felsőges Urunk ö Cs. Kir. Felsőge méltotatott, *Matsai* és *Kis-Oroszini Csernovics Pál* urát, több N. Vármegyék Törvényes Tabliráját, sok esztendőktől fogva való hasznos szolgálatai által szerzett érdemeire való tekintetből, Királyi Tanácsossá nevezni.

A' *Pesti* Hazai Tudósításokban ezeket olvassuk: —

Méltóságos *Avakumovich Pál* Ó-Hitű Püspök Ó Nagysága hosszú és érdemes életét Aradon Augustus 19-dik napján elvégezte. Helyette *Sztratimirovich István* az Érsek Ó Ex-ja Mélt. Gróf *Brankovich Antal* Urat fő Archi-Mandritát nevezte Helytartónak. Ezen tanult Méltóságtól sok jót várhatni azon Püspökségre.

Elegyes dolgok.

Lüttichben nem rég történt, hogy egy tüzes *Bonapartista* a' Maas vízébe belé ugodván, oda vezett, mint kívánta. A' kalapja' fejében, melyet a' hidon hagyott, egy czédulát találtak, melyre ezek voltak írva: *Adieu mes amis, Vive Napoleon!*

A' Párisi *Journal-des-debates* szerint azt beszélnek ott, hogy a' Belgiumi Királyi koronaörökös az *Orosz Császár* testvér hugát *Anna* Nagy Hertzegasszonyt fogná feleségül venni, *Wallisi Karolina* Királyi Hertzegasszony pedig, az Angliai koronaörökös egy Prussus Princzhez, a' Király' testvére fiához fogna férjhez menni.

Lallemand és *Savary* nevű Frantzia Generálisok, a' két nevezetesebb emberek *Bonaparténak* azon kísérei közzül, a' kik velle maradni akartak de tölle az *Anglus* part mellett elvátoltztattak, 's a' *Bellerophon* nevű hajón hátra maradtak, az Anglustudósítások szerint még most is ezen a' hajón vannak az Anglus part mellett. Azt mondják, hogy *Malta* szigetére fogják vinni őket. — *Bonaparte Jeromosról* azt olvassuk, hogy az ő lakhelyévé *Ehwangen* városa rendeltetett légyen a' *Swéviai* kerületben a' *Würtembergi* Királyságban.

Az *Ámerikai* egyesült Státusok olyan példát mutattak (így szollanak az Anglus újságok) a' Földközép-tengeren, a' mire még eddig nem mentek az Európai tengeri kereskedő Hatalmasságok. Ők t. i. azonnal, hogy az Anglusokkal megbékéltek, néhány hadi hajót a' nevezett tengerre béküldvén, úgy réa' ijesztettek ott az *Algieri* tengeri tolvaj Státusra, hogy ez ő vellek bekességkötésre lépve, nem csak hogy több adófizetést nem kíván tőlök, hanem minden elrablott hajóikat vissza adja, és kárvallásoknak megfordítására 10,000 Dollárokat fizet nékik.

Ugyan ezen *Londoni* tudósítások szerint az Angliai Országlószék már nyomoson elkezdett élni az Európai nagy változásoknak gyümöltésével, a' békességgel, azt a' határozást tévén közelébről, hogy csak 10 Linea hajók maradjanak meg további szolgálatban. Egész *Napheleti Indiában* csak egy Linea hajó maradjon fejkészülve, 's a' N. Britaniai egész tengeri hadi erő, csak 12,000 hajós legényekre (matrózokra) és 5000 tengeri katonákra szállittassék-le. — Melly nagy finantziai gazdálkodás légyen ez, minden ahozértó képzellheti.

Sept. 6-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 339 5/8 forintot Váltótulában.